



Izglītības kvalitātes valsts dienests

2021. gada 22. oktobris plkst. 10.00 - 17.00

Tiešsaistes konference “Laba un profesionāla pārvaldība izglītības iestādē izglītības kvalitātes un demokrātijas veicināšanai”



Izglītības un zinātnes
ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020



EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Aktuālās pārmaiņas izglītības kvalitātes vērtēšanā

Vadītāja Inita Juhņēviča

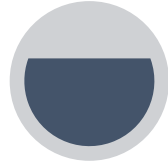


Izglītības kvalitātes
valsts dienests

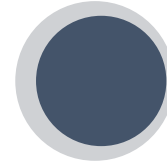
Šodien



Pārmaiņas
kvalitātes
vērtēšanā



Vadlīnijas
vispārējās un
profesionālās
izglītības
kvalitātes
nodrošināšanai



Risku
identificēšanas
sistēma



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pārmaiņas kvalitātes vērtēšanā: izglītības kvalitāte

Joma
«Atbilstība mērķiem»

1.1. kritērijs
«Kompetences un
sasniegumi»

1.2. kritērijs
«Izglītības
turpināšana un
nodarbinātība»

1.3. kritērijs
«Vienlīdzība un
iekļaušana»

Joma «Kvalitatīvas
mācības»

2.1. kritērijs
«Mācīšana un
mācīšanās»

2.2. kritērijs
«Pedagogu
profesionālā
kapacitāte»

2.3. kritērijs
«Izglītības
programmu
īstenošana»

Joma «Iekļaujoša vide»

3.1. kritērijs
«Pieejamība»

3.2. kritērijs
«Drošība un
psiholoģiskā
labklājība»

3.3. kritērijs
«Infrastruktūra un
resursi»

Joma
«Laba pārvaldība»

4.1. kritērijs
«Administratīvā
efektivitāte»

4.2. kritērijs
«Vadības
profesionālā
kapacitāte»

4.3. kritērijs
«Atbalsts un
sadarbība»

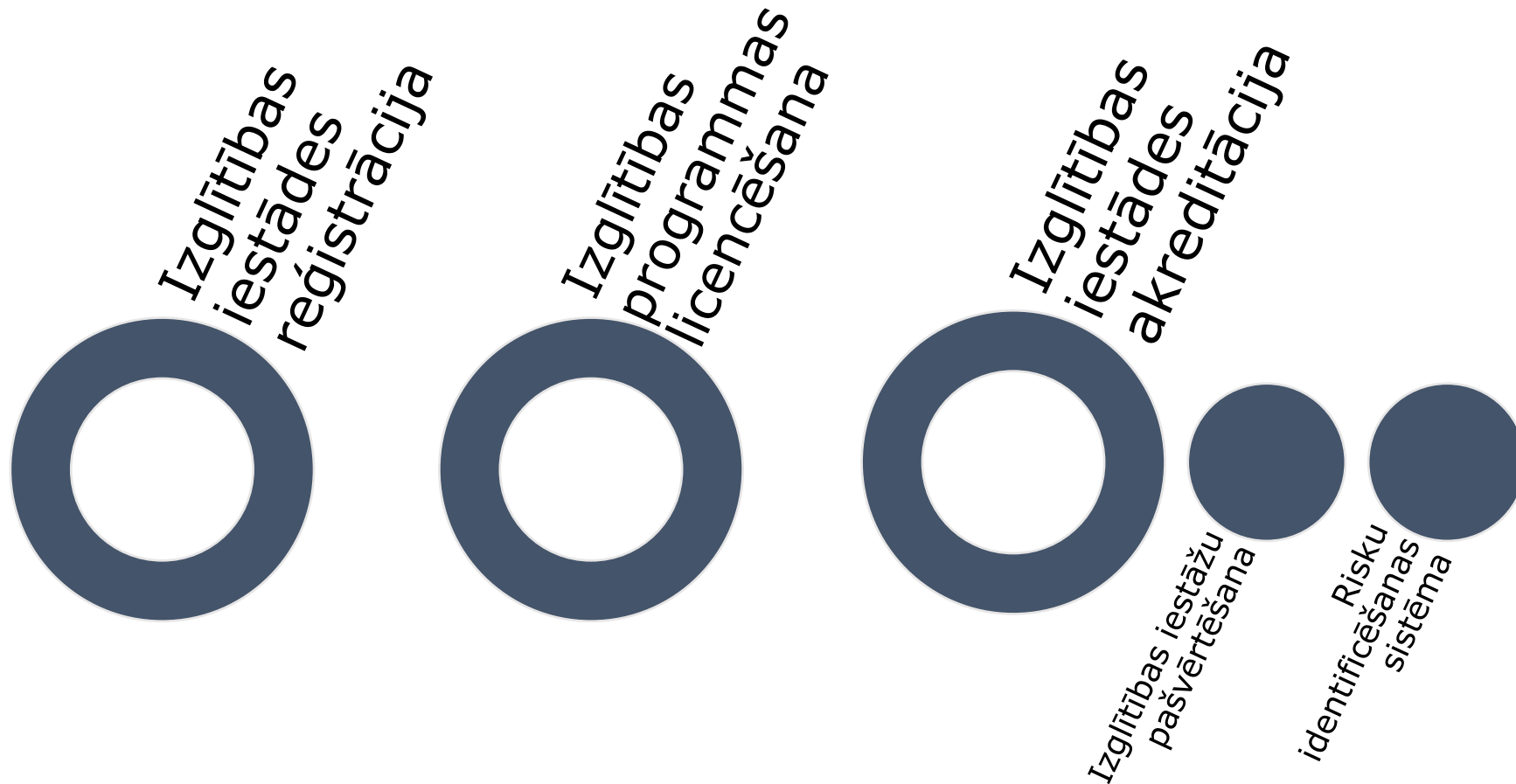
Izglītības kvalitāte ir process, saturs, vide un pārvaldība, kas ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem.

/Saeima, 2021/



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

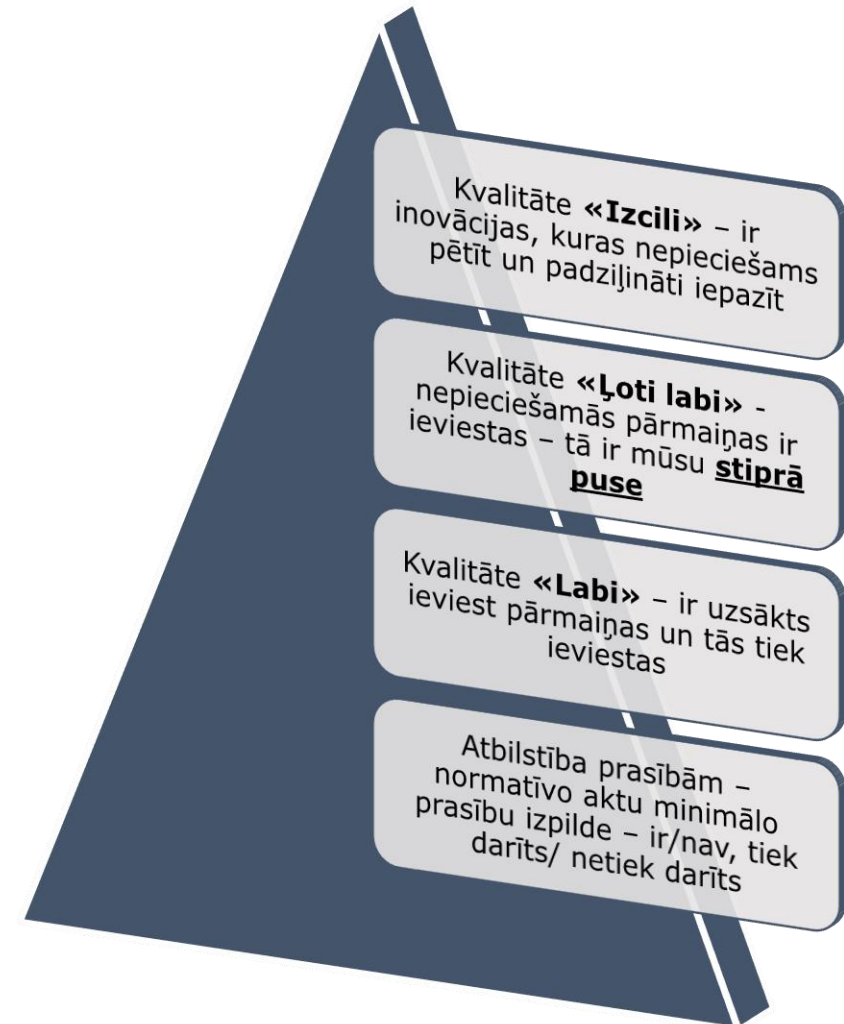
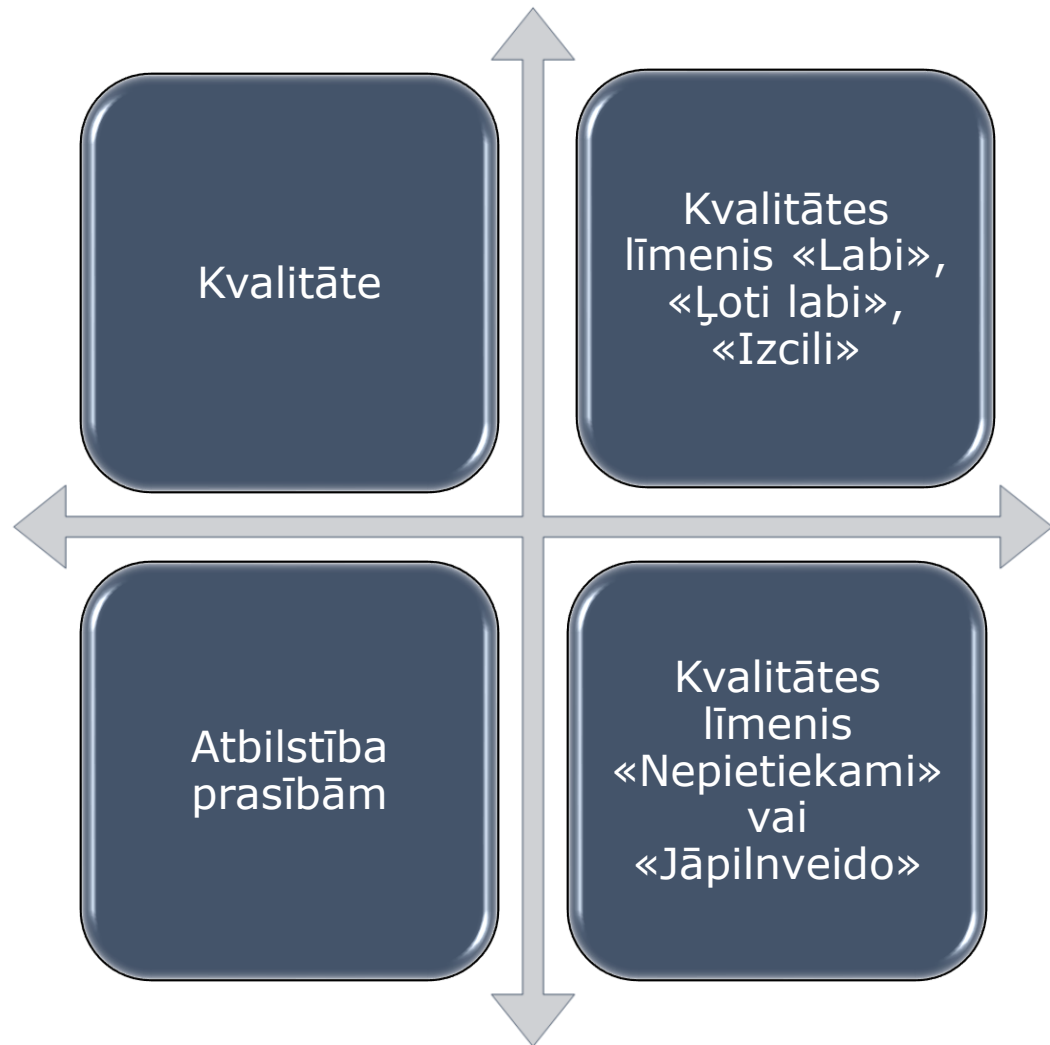
Pārmaiņas kvalitātes vērtēšanā: izglītības iestāžu akreditācijā





Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Pārmaiņas kvalitātes vērtēšanā: atbilstība un kvalitāte



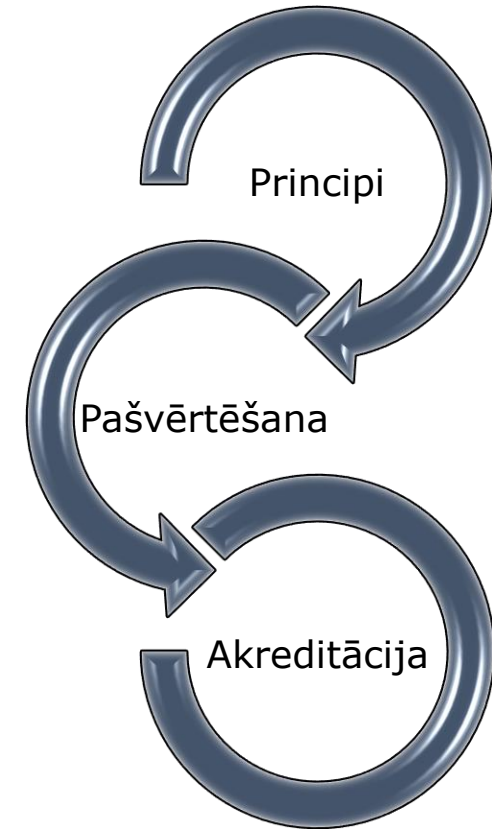


Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai – Izglītības kvalitātes valsts dienesta izstrādāts normatīvais dokuments, kurš:

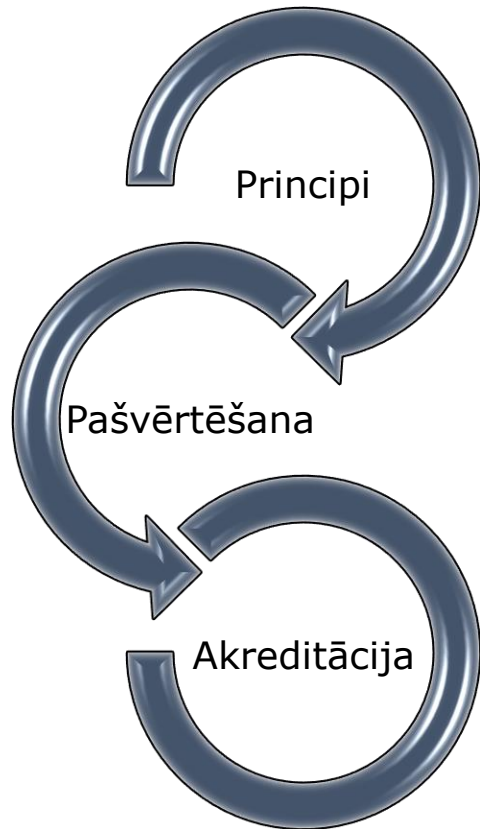
- ❑ nosaka vispārējos izglītības kvalitātes vērtēšanas un kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipus un definē ar izglītības kvalitātes vērtēšanu saistītos jēdzienus
- ❑ nosaka metodiku un izglītības kvalitātes līmeņu aprakstus izglītības iestādes pašvērtēšanai vispārējā un profesionālajā izglītībā
- ❑ nosaka vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas metodiku un izglītības kvalitātes līmeņu aprakstus





Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *kvalitātes vērtēšanas metodes*



1.grupa

- Intervija
- Fokusgrupu diskusija
- Sarunas

2.grupa

- Dokumentu analīze
- Anketēšana
- Tīmekļa vietnes informācijas izpēti

3.grupa

- Situāciju analīze
- Nodarbību vērošanas rezultāti
- Attālināto mācību izpēti
- Izglītības iestādes apskate

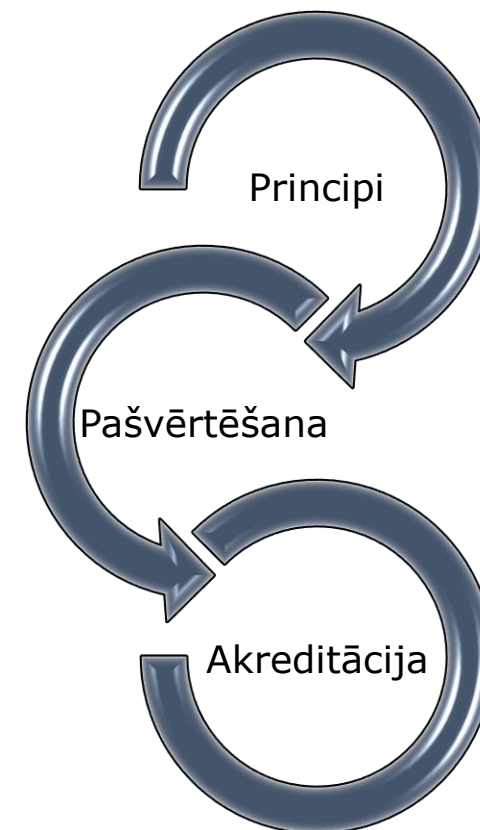


Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *kvalitātes vērtēšanā izmantotie jēdzieni*

Izglītības kvalitātes vērtēšanā izmantotie jēdzieni⁶⁷

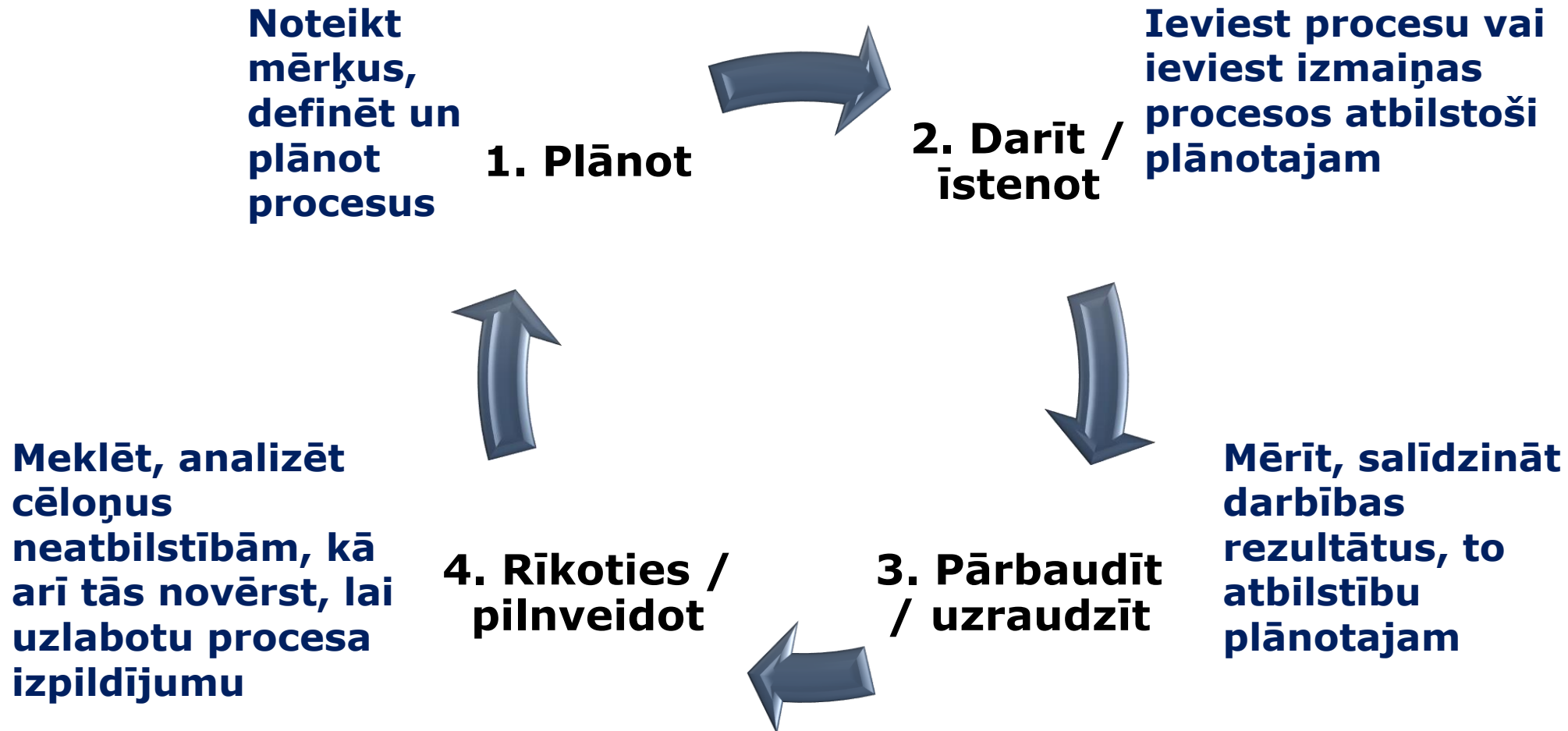
NPK	Jēdziens	Definējums
1.	absolvents	Absolvents ir persona, kura ir beigusi izglītības iestādi vai kursu un saņēmusi attiecīgu izglītības dokumentu (autoru izveidota).
2.	aizspriedums	Aizspriedums ir priekšlaicīgs spriedums vai negatīva attieksme pret citu personu vai grupu, kas veidojas pirms jebkādas pieredzes ar šo personu vai grupu. Aizspriedums ir gan jebkāda iepriekš izdomāta labvēlīga, gan nelabvēlīga attieksme vai uzskati. Aizspriedumos ietilpst a) emocijas, sākot no vieglas nervozitātes, līdz naidam; b) pieņēmumi un uzskati par personu vai grupu, ieskaitot stereotipus; c) negatīva uzvedība, ieskaitot diskrimināciju un vardarbību. Tā kā aizspriedumi veidojas jau bērnībā un jaunībā, un tos nostiprina autoritārs un attiecīgajai grupai raksturīgs audzināšanas veids, tie ir ļoti noturīgi (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Böhm & Seichter, 2018).
3.	atbalsta personāls	Atbalsta personāls ir speciālistu grupa - izglītības psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, skolas medmāsa, karjeras konsultants, kas izglītojamajiem sniedz pedagoģisko, psiholoģisko un sociālo atbalstu. Atbalsta personāls izglītojamajiem ar grūtībām mācībās palīdz attīstīt labākas mācīšanās prasmes, bet izglītojamajiem ar speciālām izglītības vajadzībām - pārvarēt veselības problēmu vai attīstības traucējumu radītos ierobežojumus mācību procesā (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; UNESCO IBE, 2013; Falka, 2019).
4.	atbalsts mācībām (metodiskais darbs)	Atbalsts mācībām (metodiskais darbs) ir efektīva mācību un audzināšanas darba nodrošināšanai organizēts pasākumu kopums, kuru īsteno kompetents speciālists ar pedagoģisko izglītību un pieredzi, lai palīdzētu pedagogiem: a) dziļāk izprast izglītības teorijas un to saistību ar pedagoģisko praksi; b) saprast nozares attīstības prioritātes un vadlīnijas valstī; c) labāk izprast mācību saturu; d) izstrādāt un ieviest jaunas mūsdienīgas darba formas; e) apgūt efektīvas mācīšanas un mācīšanās metodes; f) izprast dažādas vērtēšanas pieejas; g) sadarboties ar izglītības iestādes, pilsētas vai novada pedagogiem (autoru izveidota).
5.	atbalsta pasākumi	Atbalsta pasākumi ir mērķtiecīgi organizēti pasākumi, lai sniegtu pedagoģisko, psiholoģisko, sociālo vai finansiālo atbalstu izglītojamajam, kuram ir konstatēts augsts PMP risks, lai sekmētu viņa spēju un gatavību pārvarēt radušās grūtības (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). Atbalsta pasākumus atbalsta personāls (izglītības psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, skolas medmāsa, karjeras konsultants) un pedagogi īsteno arī ar mērķi palīdzēt izglītojamajiem ar grūtībām mācībās attīstīt labākas mācīšanās prasmes vai izglītojamajiem ar speciālām izglītības vajadzībām





Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *Deminga aplis*





Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *Joma «Atbilstība mērķiem»*

1. Vai izglītības iestādes stratēģiskie mērķi atbilst valstī noteiktajām prioritātēm un tās būs iespējams sasniegt, īstenojot šādu izglītības procesu konkrētajā izglītības iestādē? (izglītības kvalitātes mērķi un sasniedzamie rezultāti)
2. Vai izglītības iestādes izglītojamo ikdienas mācību sasniegumi, sasniegumi valsts pārbaudes darbos norāda uz izglītības iestādes kvalitatīvu darbu?
3. Vai izglītojamo personības pilnveidei un profesionālās kompetences attīstīšanai ir noteiktas atbilstošās audzināšanas darba prioritātes? (audzināšanas darba prioritārie darba virzieni trim gadiem)
4. Vai izglītības iestādē ir efektīva un mērķtiecīga ikdienas mācību sasniegumu un uzlabošanas sistēma, karjeras izglītība un organizācijas kultūra, kura veicina iekļaujošu vidi un vienlīdzīgu attieksmi?
5. Vai izglītības iestādē ir konstatējami izglītības kvalitātes riski?

Joma
«Atbilstība mērķiem»

1.1. kritērijs
«Kompetences un
sasniegumi»

1.2. kritērijs «Izglītības
turpināšana un
nodarbinātība»

1.3. kritērijs «Vienlīdzība
un iekļaušana»



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *Joma «Mācīšana un mācīšanās»*

Joma «Kvalitatīvas mācības»

2.1. kritērijs «Mācīšana
un mācīšanās»

2.2. kritērijs «Pedagogu
profesionālā kapacitāte»

2.3. kritērijs «Izglītības
programmu īstenošana»

1. Vai izglītības iestādes īstenotās izglītības programmas ir aktuālas, efektīvas un tās tiek īstenotas saskaņotā pedagoģiskā darbībā?
2. Vai izglītības iestāžu īstenotajās izglītības programmās strādā profesionāli un kvalificēti pedagogi, ko apliecina vērotās nodarbības / mācību stundas?
3. Vai izglītības iestāžu piedāvātais mācīšanas un mācīšanās process ir profesionāli īstenots, tajā izglītojamie var apgūt nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences?
4. Vai visas izglītības iestādē īstenotās izglītības programmas tiek īstenotas līdzīgā kvalitātē vai arī kāda no tām ir jāpilnveido?



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *Joma «Iekļaujoša vide»*

1. Vai izglītības iestāde nodrošina iekļaujošu, emocionāli un fiziski drošu vidi izglītojamiem, personālam un visu iesaistīto labbūtību?
2. Kāds ir izglītības iestādes piedāvājums un vai tas nodrošina pieejamību dažādiem izglītojamiem?
3. Vai izglītības iestādei pieejamā infrastruktūra un resursi ir minimāli, optimāli vai nodrošina dažādas un plašas iespējas izglītojamiem pilnveidoties un personālam darbam?
4. Vai izglītības iestādei pieejamā infrastruktūra un resursi tiek izmantoti efektīvi vai arī tie ir tikai pieejami?

Joma «Iekļaujoša vide»

3.1. kritērijs
«Pieejamība»

3.2. kritērijs «Drošība
un psiholoģiskā
labklājība»

3.3. kritērijs
«Infrastruktūra un
resursi»



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanai: *Joma «Laba pārvaldība»*

Joma
«Laba pārvaldība»

4.1. kritērijs
«Administratīvā
efektivitāte»

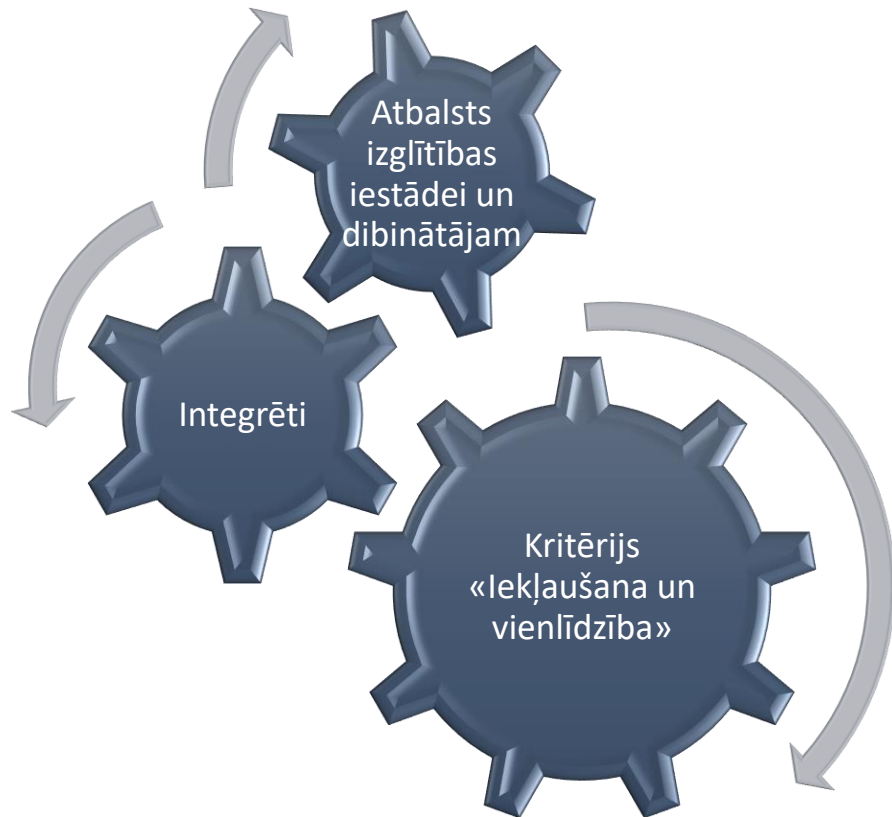
4.2. kritērijs «Vadības
profesionālā kapacitāte»

4.3. kritērijs «Atbalsts un
sadarbība»

1. Vai izglītības iestādes pārvaldības modelis nodrošina efektīvu prioritāšu un mērķu sasniegšanu un izglītības procesu?
2. Vai izglītības iestādes pārvaldība tiek īstenota demokrātiski un iesaistoties visām mērķgrupām (iestādes vadītājs, administrācija / vadības komanda, Izglītības iestādes padome/konvents, izglītojamo pašpārvalde)?
3. Vai izglītības iestādes vadītāja personība un profesionalitāte nodrošina sekmīgu izglītības iestādes pārvaldību?
4. Vai izglītības iestādes pārvaldība darbojas pēc mācīšanās organizācijā pamatprincipiem?



Izglītības kvalitātes
valsts dienests



Risku identificēšanas sistēma

Vispārējā izglītībā:

- (1) apvienotās klases nepietiekama/maza izglītojamo skaita dēļ
- (2) iepriekšējā mācību gadā par 10-20% zemāki vidējie rādītāji vienā vai vairākos obligātajos centralizētajos eksāmenos vidējā vispārējā izglītībā, salīdzinot ar valsts vidējiem rādītājiem
- (3) VIIS ievadītā informācija par izglītojamiem, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi (20 un vairāk mācību stundas / nodarbības semestrī)
- (4) izglītības iestādē nav pieejami atbalsta personāla pakalpojumi (iepriekšējā un/vai aktuālajā mācību gadā)
- (5) izglītības iestādē ilgstošas pedagogu vakances (vairāk kā 1 mēnesi iepriekšējā un/vai aktuālajā mācību gadā)



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Risku identificēšanas sistēma

Profesionālajā izglītībā:

- (1) iepriekšējā mācību gadā mazāk kā 40% izglītojamo iegūst 6 balles vai zemāku vērtējumu profesionālās kvalifikācijas eksāmenos
- (2) VIIS ievadītā informācija par izglītojamiem, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi (20 un vairāk mācību stundas / nodarbības semestrī)
- (3) izglītības iestādē nav pieejami atbalsta personāla pakalpojumi (iepriekšējā un/vai aktuālajā mācību gadā)
- (4) izglītības iestādē ir ilgstošas pedagogu vakances (vairāk kā 1 mēnesi iepriekšējā un/vai aktuālajā mācību gadā)
- (5) informācija par profesionālās izglītības kvalitātes indikatoriem izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojumā

Profesionālās ievirzes izglītībā:

- (1) izglītības iestādes īstenotās izglītības programmas visu mācību priekšmetu nodrošināšana atbilstoši plānotajam
- (2) izglītības iestādē ir ilgstošas pedagogu vakances (vairāk kā 1 mēnesi iepriekšējā un/vai aktuālajā mācību gadā)
- (3) izglītības iestādes sasniegumi konkursos, izstādēs, sacensībās u.tml. pēdējā mācību gada laikā ir statistiski zemāki nekā pēdējo trīs mācību gadu laikā vidēji
- (4) izglītības iestādes nodrošinājums ar nepieciešamo infrastruktūru un materiāltehniskajiem resursiem ir novērtēts ar kvalitātes līmeni "jāpilnveido"
- (5) izglītības iestādes karjeras izglītības kvalitāte ir novērtēta ar kvalitātes līmeni "jāpilnveido"



Izglītības kvalitātes
valsts dienests

- ▣ Izglītības kvalitātes valsts dienests
- ▣ Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.
- ▣ Tālrunis: +371 67222504, e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv
- ▣ www.ikvd.gov.lv